

Återföring

Vårdgarantin efterlevs inte för neuropsykiatriska utredningar

Ärendet

Patientnämnden behandlade vid sammanträde den 2 februari 2016 ett principärende rörande att vårdgarantin inte efterlevs för neuropsykiatriska utredningar. Det ansågs allvarligt att landstinget inte kunde leva upp till denna vårdgaranti och att det var svårt för patienter att få korrekt information om vårdgarantin.

I ett ärende gällande BUP Norrtälje angavs att det inte fanns förutsättningar att leva upp till vårdgarantin. Patientnämnden undrade vilka åtgärder som styrelsen för TioHundra AB och Sjukvårds- och omsorgsnämnden i Norrtälje kommun skulle vidta för att kunna leva upp till vårdgarantin.

Om en vårdgivare inte kan leva upp till vårdgarantin är det viktigt att patienten får information hur denna ska göra för att kunna få vård inom vårdgarantin. I detta ärende hade patienten blivit hänvisad av TioHundra AB till Sjukvårds- och omsorgskontoret Norrtälje kommun och vidare till Vårdgarantikansliet hos Hälso- och sjukvårdsförvaltningen som i sin tur har hänvisat tillbaka till vårdgivaren. Det måste säkerställas av samtliga aktörer att patienten får rätt information från början och inte hänvisas runt.

Eftersom det även i ytterligare ärenden till patientnämndens förvaltning hade framkommit att flera vårdenheter inom Stockholms läns sjukvårdsområde inte kunde leva upp till vårdgarantin gällande neuropsykiatriska utredningar undrade patientnämnden vilka åtgärder styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde respektive Hälso- och sjukvårdsnämnden vidtog för att leva upp till denna vårdgaranti.

Nämnden beslöt att begära skriftlig återföring i ärendet senast den 30 maj 2016.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-08-18

Regelverk

Enligt dåvarande 3 g § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska vårdgarantin bland annat innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får planerad vård (behandlingsgarantin). Av 3 h § framgick det att om landstinget inte uppfyller behandlingsgarantin ska landstinget se till att patienter får vård hos en annan vårdgivare utan extra kostnad för patienten. Ovanstående gällde således när principärendet behandlades av patientnämnden. I dag finns motsvarande reglering i 9 kapitlet hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Utredningar ingår inte nu eller tidigare enligt lag i vårdgarantin/behandlingsgarantin. Inom Stockholms läns landsting (SLL) gäller dock vårdgarantin/behandlingsgarantin för dyslexiutredningar, minnesutredningar och neuropsykiatriska utredningar, till exempel för Aspergers syndrom och ADHD i enligt med beslut av Hälso- och sjukvårdsutskottet den 16 februari 2006.

Behandlingsgarantins tidsgränser innebär att inom 90 dagar efter att beslut om behandling eller annan åtgärd enligt specialistens bedömning fattats, ska patienten få behandling, om det inte finns några medicinska skäl att vänta.

På Vårdgivarguiden anges följande gällande om tidsgränserna inte kan hållas:

”En vårdgivare som inte kan ge patienten vård inom vårdgarantins tidsgränser är skyldig att informera patienten om detta samt att hänvisa henne eller honom till en annan vårdgivare med kortare väntetid eller till landstingets vårdgarantikansli ...

Om en verksamhet generellt inte kan ta emot patienter inom vårdgarantins gränser ska verksamhetschefen informera sin avtalshandläggare på Hälso- och sjukvårdsförvaltningen om det.”

Återföring

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje har med anledning av detta principärende inkommit med bifogad återföring den 22 november 2016. Av återföringen framgår att med anledning av långa köer och att vårdgarantin för neuropsykiatriska utredningar gällande barn inte uppfylldes påbörjade Sjukvårds- och omsorgsnämnden en särskild satsning i slutet av 2015 genom ett ekonomiskt tillskott till utföraren om två miljoner kronor för att reducera kön samt en renodling av barn- och

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-08-18

ungdomspsykiatriska verksamhetens uppdrag. Innan satsningen stod 54 patienter i kön. Efter satsningen, den 29 juni 2016, stod åtta patienter i kö för utredning inom vårdgarantins gräns. 34 patienter hade stått i kö över 30 dagar, av dessa var samtliga självvald väntan. Den 3 oktober 2016 stod sex patienter i kö för utredning inom vårdgarantin. 19 patienter hade stått i kö över 30 dagar, samtliga med självvald väntan. Den barn- och ungdomspsykiatriska verksamheten uppfyller således vårdgarantin som gäller för uppdraget. Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje följer utvecklingen noggrant genom att månatligen begära in statistik samt att med regelbundenhet hålla uppföljningsmöten med utföraren.

Styrelsen för Tiohundra AB har i sin återföring den 11 april 2016 angett att arbetet har intensifierat med att åtgärda kösituationen vid barn- och ungdomspsykiatriska enheten. De har köpt/köper utredningar från privata utförare men planerar att anställa fler psykologer för att klara behovet med egna resurser. I början av 2016 var det 12 barn i kö. Av dessa har tre barn inte fått komma till utredning inom vårdgarantigränsen och samtliga tre har valt att vänta för att de önskar genomföra utredningen på BUP Norrtälje. Alla barn/familjer som inte kunnat erbjudas tid inom vårdgarantigränsen får information om vårdgarantikansliet skriftligen. TioHundra AB har annan beställare men vårdgarantikansliet är en landstingsenhet som är länsövergripande och gäller även för Norrtälje kommuns invånare.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i skrivelse den 12 maj 2017 till patientnämndensförvaltning bekräftat att vårdgarantikansliet har i uppdrag att ta emot patienter oavsett var i länet vårdgivaren befinner sig.

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) har med anledning av detta principärende den 30 maj 2016 angett att intention är att klara vårdgarantin vad gäller neuropsykiatriska utredningar, men ingen av berörda vuxenpsykiatriska kliniker klarar detta i dagsläget. Verkligheten är att samtliga kliniker har haft problem med att leva upp till vårdgarantin sedan den infördes 2006 på grund av den höga tillströmningen av patienter. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) har informerats om detta årligen. SLSO:s vuxenpsykiatri har fått ett tydligt uppdrag att öka antalet utredningar. SLSO har också beslutat att alla patienter ska basutredas innan de placeras i kö för att säkert veta att behovet av utredning föreligger. Kontaktlistan till Vårdgarantikansliet kommer att uppdateras och SLSO kommer att se över hur dessa patienter handläggs. SLSO har särskilda överläggningar med psykiatribeställaren på HSF för att

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-08-18

diskutera långsiktiga strategier både vad gäller utredningar och behandlingar/insatser för denna patientgrupp.

Hälso och sjukvårdsnämnden (HSN) har den 7 november 2016 framfört att enligt de regler som gäller ska vårdgivaren identifiera de processer där samverkan behövs för att förebygga att patienter drabbas av väntetid. Det ska framgå hur processer och samverkan ska bedrivas i det egna kvalitetsledningssystemet. Detta gäller även samverkan med andra vårdgivare och verksamheter för att utreda patienter för att fastslå diagnos. Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer i en skrivelse gå ut till berörda avtalsparter för att påtala och be dem säkerställa att kontakt med andra vårdgivare tas i de fall där patienten inte hinner utredas på den egna vårdmottagningen samt patienten ska få information om alternativa vårdgivare.

Utredning

2015 fick patientnämndens förvaltning in 16 ärenden som gällde vårdgarantin för psykiatrisk vård, 12 av dessa gällde hade man inte fått neuropsykiatrisk utredning inom vårdgarantin. Den 2 februari 2016 beslutade patientnämnden om principärendet gällande att vårdgarantin inte efterlevdes för neuropsykiatriska utredningar. 2016 sjönk ärenden gällande vårdgaranti för psykiatrisk vård till fem, varav tre gällde neuropsykiatriska utredningar. Under 2017 fram till den 8 augusti har det inkommit 10 ärenden gällande vårdgaranti för psykiatrisk vård. Åtta av dessa rörde neuropsykiatriska utredningar.

Förvaltningens synpunkter

Det är glädjande att se att ärenden gällande att vårdgarantin inte efterlevs för neuropsykiatriska utredningar sjönk under 2016. Det är mindre glädjande att de återigen ökar under 2017. Patientnämndens förvaltning hoppas att de åtgärder som Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, styrelsen för Tiohundra AB, SLSO och HSN har vidtagit kommer att leda till att vårdgarantin efterlevs för neuropsykiatriska utredningar långsiktigt. Patientnämndens förvaltning kommer att bevaka ärendeutvecklingen på området och om det fortsätter att öka kommer eventuellt ett nytt principärende att lyftas i patientnämnden.

Konsekvenser för patientsäkerhet

De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till att förbättra patientsäkerheten.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-08-18

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

En väl fungerande vårdgaranti bidrar till jämställd och jämlik vård.

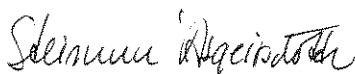
Miljökonsekvenser

De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några miljökonsekvenser.

Förslag till beslut

Nämnden föreslås besluta att

- godta återföringarna och avsluta ärendet med tjänsteutlåtande till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, Hälso- och sjukvårdsnämnden, styrelsen för Tiohundra AB och styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde
- ge förvaltningen i uppdrag att översända ärendets tjänsteutlåtande och inkomna återföringar till anmälarna
- ge förvaltningen i uppdrag att följa ärendeutvecklingen gällande vårdgarantin för neuropsykiatriska utredningar
- återrapportera till nämnden efter 6 månader

Steinunn Asgeirsdottir
Förvaltningschef

Bilagor

- Bilaga 1 Återföring från Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje
- Bilaga 2 Återföring från styrelsen för Tiohundra AB
- Bilaga 3 Återföring från styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde
- Bilaga 4 Återföring från Hälso- och sjukvårdsnämnden

